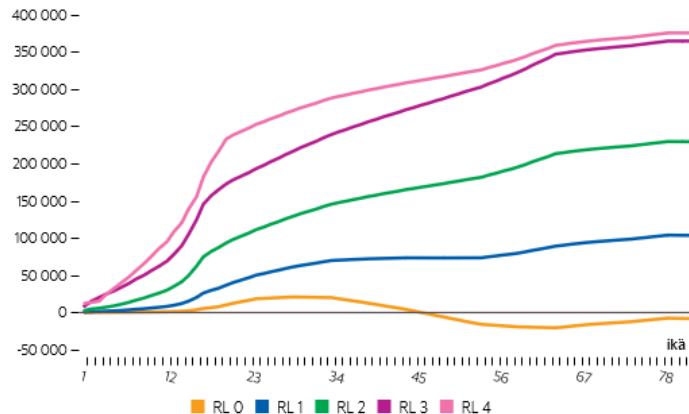

Urbaanin hyvinvoinnin aallonharjat ja karikot

Jenni Airaksinen, tutkimus- ja kehitysjohtaja,
Kuntaliitto

Maailmalla kaupungeissa voidaan parhaiten ja huonoiten

<https://www.hs.fi/talous/art-2000005421006.html>

Viheralueet ja
liikuntapaikat!

Hyvinvointi on hyvää elämää, kaikilla on oikeus
nauttia elämästä riippumatta lähtökohdista.

Pyöräilyinfra

Apua
stressaantuneille
kaupunkilaisille

Hyvinvointitekojen tärkein
tavoite on sosiaalinen tasa-arvo.

Tärkeää myös sisäisen
eriytymisen ehkäisy.
Tänä päivänä meillä on
8 vuoden erot
eliniänodotteessa eri
kaupunginosissa

Hyvinvointi on sosiaalisen tasa-arvon
hakemista. Siihen tarvitaan kaikki: koulutus,
terveydenhuolto, työllisyystoimet,
kaupunkikehitys

Ilmaista tukea tupakoinnin
lopettamiseen.

Sosiaalinen tasapaino ja investointilogiikka

Sosiaalisen epätasapainon kustannukset

- Euroina
- Inhimillisenä kärsimyksenä
- Mainetappioina
- Turvallisuuden tunteen heikentymisenä

Turvallisin kaupunki 2016

ESPOO	119
KOUVOLA	117
OULU	106
KUOPIO	104
LAHTI	99
JYVÄSKYLÄ	81
TAMPERE	79
VANTAA	78
TURKU	78
HELSINKI	63

Turvallisuus nousi suomalaisten tärkeimmäksi arvoksi

Lähde: Markkinatutkimus FIC Center 192

Kuva: Marjo Rämö:
Tampereilainen

Taulukko 1. Riskitekijät, joiden perusteella riskiluokat muodostettiin

Riskitekijä	Raja-arvo
Koulutus	Molempien vanhempien koulutus oli korkeintaan perusaste
Perhemuoto	Isän ja/tai äidin kuolema ja/tai isä ei tiedossa ja/tai vanhemmat eronneet
Mielenterveys ja päihitteet	Vanhemman poliklinikka- tai osastokäynti F00-F99 pää- tai sividiagnoosilla
Köyhyys	Vanhemman toimeentulotuen kesto vähintään 6 kk

Taulukko 2. Kohortti 1987 lasten jakautuminen (%) riskiluokkiin riskitekijöiden mukaan

Riskiteet	Kohortti 1987 (%)
0	73,6
1	17,9
2	7,0
3	1,4
4	0,1

Riskiluokkien muodostaminen

THL:n 1987-kohorttiin kuuluvat lapset luokiteltiin viiteen ryhmään, jotta saatiin selville, kuinka suuri osuus lapsista on syrjäytymisvaarassa. Aiempien tutkimusten perusteella määritettiin riskitekijät, joiden perusteella ryhmät muodostettiin. (Ristikari & al. 2016; Kesilä & al. 2012). Riskiryhmien määrittely on olennaista intervention ja investoinnin piiriin tulevien lasten ja heidän perheiden identifiointissa ja investoinnilla kustannettavien palveluiden valinnassa (vrt. asiakasmentointi markkinoinnissa ja palvelumuotoiluissa). Tässä valittiin yksinkertainen lähestymistapa, jossa lapsen perheeseen liittyvien taustatekijöiden perusteella annetaan riskipisteitä joko 0 (ei taustatekijää) tai 1 (on taustatekijä). Riskipistelähestymistavan taustalla on ajatus ongelmien kasautumisesta ja sen aiheuttamasta palvelutarpeesta. Riskitekijät on kuvattu taulukossa 1 ja lasten jakautuminen riskiluokkiin taulukossa 2.

Laskentamalli

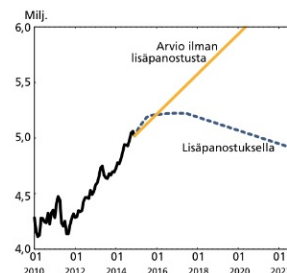
Investoinnin kannattavuutta arvioidaan tekemällä kaksi laskelmaa, joissa arvioidaan olennaisimpien kustannusten ja tulojen kehitys asianmukaisella aikavälillä:

- 1) arvio, jos jatketaan nykyisin toimintamallin
- 2) arvio, jos investoidaan uuteen hyvinvointia edistävään kokonaisuuteen.

Kuviossa 1 on esitetty illustratiivinen kuvaus näistä kahdesta laskelmasta (luvut eivät ole todellisia). Kuvassa musta viiva on kustannusten toteutunut arvo, vaalea viiva tilastollinen arvio kustannuskehityksestä nykyisellä toimintatavalla ja katkoviiva arvio kustannuskehityksestä ongelmia ehkäisevällä investoinnilla. Laskelman erotus kertoo investoinnin tuotto-odotuksen. Jälkimmäisen laskenta edellyttää hyvin määriteltyä toimintamallia, joka määrittelee ne syy-seuraussuhteet ja tarvittavat resurssit, joilla tavoitellut kustannussäästöt tai muut taloudelliset hyödyt saavutetaan. Kysymys toimintamallin tulokellisuudesta voidaan arvioida esimerkiksi tarkastelemalla toiminnan aikaisempia vaikutuksia kustannuksiin tai muuhun hyvinvointiin.

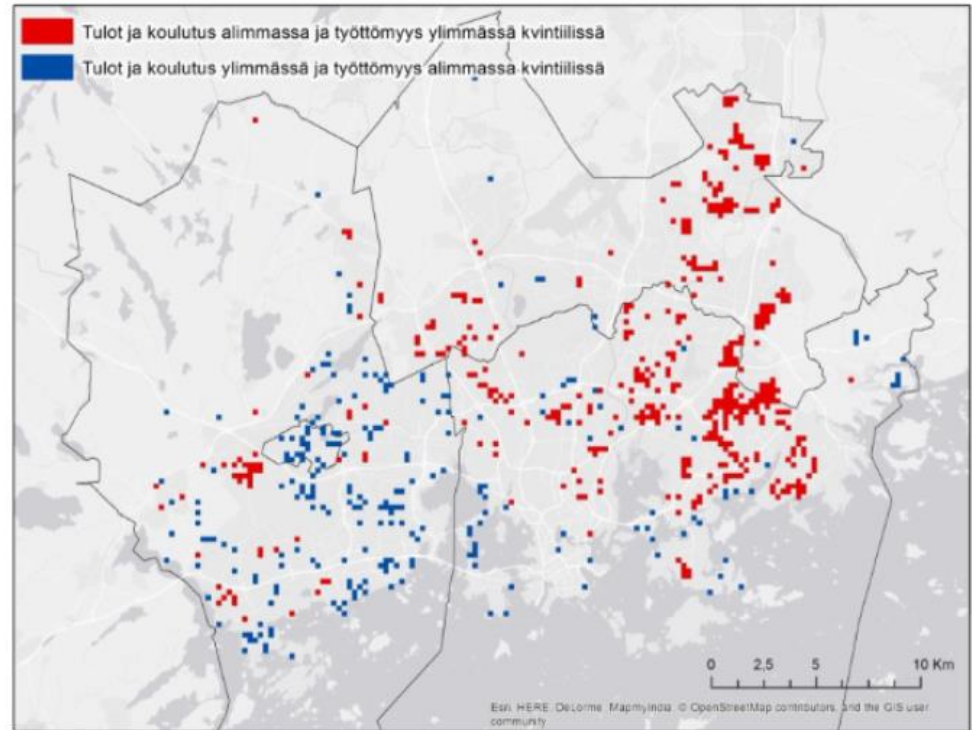
Laskennassa olennaisia huomioitavia seikkoja ovat ainakin seuraavat:

- Mitä hyötyä huomioidaan: miten pitkälle suoria ja epäsuoria kustannus- ja tulovaikut-

Kuvio 1. Esimerkkilaskelma säästöpotentiaalinv arvioimisesta.

Aallonharjat ja karikot?

Kuva 1. Huono- ja hyväosaisimmat ruudut henkilökohtaisten keskitulojen, korkeakoulutusasteen ja työttömyysasteen perusteella pääkaupunkiseudulla 250 metrin tilastoruuduittain 31.12.2011 (Ruututietokanta 2013)

Miksi Kaupunki?

- Kaupungeilla on paljon pääomaa: inhimillistä pääomaa
- Pulmat näkyvät paikallisesti, niihin on pakko löytää ratkaisu
- Ihmiset ovat halukkaita ratkaisemaan heille näkyviä ongelmia
- Horisontaalinen yhteistyö on arkea
- Kyse on kyvystä houkutella ihmisiä ratkaisemaan pulmia yhdessä

The New Localism is a philosophy of problem-solving for the 21st century. Cities are now dealing with some of the hardest challenges facing our society: social mobility, competitiveness, climate change, and more. The 20th century was very much about hierarchical systems; specialized, compartmentalized, highly bureaucratic. The 21st century is going to be networked, distributed, and led by cities.

“Katz, Nowak, Florida”

Kiitos!

jenni.airaksinen@kuntaliitto.fi

[Twitter@AiraksinenJenni](#)